

Bryssel den 14 februari 2014

**Rapport från LIBE-delegationen om
Det svenska rättssystemet och de svenska asylförfarandena, särskilt avseende
ensamkommande minderåriga
Sverige, den 2–3 maj 2013**

LIBE-delegationen till Sverige den 2–3 maj 2013 leddes av **Nathalie GRIESBECK (ALDE)** – delegationschef, och utgjordes av:

Ledamöter

Anna HEDH (S&D – SV)

Timothy KIRKHOPE (ECR – UK)

Kyriacos TRIANTAPHYLIDIS (GUE – CY)

Anna Maria CORAZZA BILDT (EPP – SV)

Cecilia WIKSTRÖM (ALDE – SV) (*medföljande ledamot*)

Personal från de politiska grupperna

Andris PETERSONS, EPP

Shane MURPHY, S&D

Valérie GLATIGNY, ALDE

Caroline Frances HEALY, ECR

Tolkar (SV–EN–FR)

Nayrouz HAMZAOUI (gruppledare)

Gerd MATTSSON

Anna HERBERT DE LA PORTBARRE

Daniel PASHLEY

Personal från GD IPOL

Patricia VAN DE PEER, handläggare

Maria LAZAROVA, utskottsassistent

Personal från GD KOMM (Europaparlamentets informationskontor i Stockholm)

Therese DOMISCH – Medietjänsten

Måndagen den 2 maj 2013

Officiell lunch i Solna, med Tobias Billström, minister med ansvar för migrations- och asylpolitiken, som värd, i närvaro av Minna Ljunggren, statssekreterare, justitiedepartementet, Andreas Ollinen, politisk rådgivare, justitiedepartementet, Anders Danielsson, generaldirektör, Migrationsverket, Ola Henrikson, generaldirektör för migrations- och asylpolitiken, justitiedepartementet, Matthias Wahlstedt, direktör, avdelningen för migrations- och asylpolitik, justitiedepartementet, Mikael Tollerz, direktör, avdelningen för EU-frågor, justitiedepartementet och Åsa Webber, ministerrådgivare, Sveriges ständiga representation i EU.

Ministern betonade att Sverige tillämpade högsta möjliga standarder när det gäller ensamkommande minderåriga, och att det efter 18 års ålder fortfarande är möjligt att få kompletterande hjälp upp till 21 års ålder. Samarbetet mellan de statliga myndigheterna och kommunerna under ansökan om internationellt skydd, och upp till två år efteråt, är av högsta vikt för en framgångsrik integration. I Sverige finns det ensamkommande minderåriga från 70 olika länder.

Man ställde frågor om flyktingar från Syrien, eftersom Sverige och Tyskland har tagit emot ett stort antal av dem. Skälen till detta stora inflöde är kopplat till de redan ganska stora syriska folkgrupperna som finns i Sverige och den snabba behandlingen av ansökningar om internationellt skydd i det svenska systemet.

De flesta syriska asylsökande anländer med hjälp av smugglare och 67 procent är män utan medföljande familjemedlemmar. Om det är möjligt ser Sverige till att familjemedlemmarna kan ansluta sig till dem senare.

Ministern var bekymrad över det stora antalet ensamkommande minderåriga som lämnar mottagningsenheterna, ofta utan att myndigheterna vet vart de har tagit vägen. Han betonade behovet av att hitta rätt balans mellan behovet att ge frihet till de unga asylsökandena och behovet att skydda dem från att hamna i händerna på kriminella organisationer utanför mottagningsenheterna.

Man hänvisade dessutom till ett återvändandeprojekt för ensamkommande minderåriga till Afghanistan som organiseras i samarbete med flera andra EU-medlemsstater.

Åldersbedömning diskuterades också och det svenska tillvägagångssättet är grundat på tre kompletterande åldersbedömningsverktyg, dvs. intervjun, den minderåriges yttre utseende och beteende samt läkarundersökningen. I tveksamma fall ska personen anses vara minderårig. I samband med åldersbedömningsförfarandet tillämpas alltid principen om att hellre fria än fälla.

Kl. 14.30: Mottagning på Migrationsverket

En presentation av ansökningsenheten för asylsökande, asylprövningsenheten och en presentation av de olika uppgifterna med särskild inriktning på ensamkommande minderåriga som ansöker om asyl var en del av programmet, i närvaro av Veronika Lindstrand Kant, avdelningschef, avdelningen för asylprövning, Miriam Markiewicz Söderström, specialist,

avdelningen för asylprövning, Homan Sayah, specialist, avdelningen för asylprövning, Åsa Nyblom, förste juridisk rådgivare, avdelningen för rättslig kontroll, Marguerite Sjöström, handläggare, avdelningen för kontrollerad migration och medborgarskap, Kjell-Terje Torvik, specialist, avdelningen för mottagning, Ingrid Klementsson, specialist, avdelningen för administrativt förfarande, Katarina Frunge, gruppleddare, avdelningen för asylförfaranden, Ola Henrikson, generaldirektör för migrations- och asylpolitiken, justitiedepartementet, Matthias Wahlstedt, direktör, avdelningen för migrations- och asylpolitiken, justitiedepartementet, Helena Garne, biträdande direktör, avdelningen för EU-frågor, justitiedepartementet och Åsa Webber, ministerrådgivare, Sveriges ständiga representation i EU.

Av det totala antalet ansökningar om internationellt skydd är omkring 20 % Dublin-fall. Den genomsnittliga tiden för förfarandet är 117 dagar, och 70 % av besluten fattas inom fyra månader.

Inom enheten fördelas varje fall till en grupp som består av åtta medlemmar. Varje fall är ett ”gruppfall”.

Andelen ändringar på överklagandestadiet av ursprungliga beslut varierar mellan 7 och 10 %. Ofta handlar dessa ändringar om nya omständigheter som har lagts till fallet.

Information om ursprungsland är mest relevant i beslutsfattandet. Sverige har dock ingen förteckning över säkra ursprungsländer.

Utnämningen av en advokat är en tumregel, utom när fallet är klart och tydligt berättigat eller uppenbarligen oberättigat.

För minderåriga inrättas en särskild grupp inom asylenheten. Minderåriga får en advokat och en förmyndare. Förmyndaren utses av den lokala myndigheten och får ersättning.

Mottagandet av minderåriga är kommunens ansvar. Finansieringen och behandlingen av asylärendet är Migrationsverkets ansvar.

Kommunerna är skyldiga att ta in ett visst antal ensamkommande minderåriga. Den senaste tiden höga inflöden har emellertid gjort att det ibland blivit problematiskt att genomföra detta avtal.

Återvändandepolitiken på frivillig grund styrs av en givande dialog mellan de olika aktörerna, och återigen är det väsentligt med information om ursprungslandet. Av de 1 200 frivilliga återvändande under 2012 var 164 minderåriga.

I Solna kommun välkomnades delegationen av vice ordföranden i kommunfullmäktige. En socialarbetare med erfarenhet från området ensamkommande minderåriga informerade delegationen om hur systemet från 2006 fungerar. Ensamkommande minderåriga ska enligt systemet fr.o.m. sin ankomst stanna högst sex månader i en av de fyra utsedda städerna i Sverige, från vilka de sedan skickas till gruppboende eller fosterhem, med hänsyn till deras ålder.

På kvällen bjöds medlemmarna på middag av justitiedepartementet, med Beatrice Ask som värd, i närvaro av Martin Valfridsson, statssekreterare, justitiedepartementet, Karin Sedvall, politisk rådgivare, justitiedepartementet, Anna-Carin Svensson, generaldirektör för internationella frågor, justitiedepartementet, Mikael Tollerz, direktör, avdelningen för EU-frågor, justitiedepartementet och Åsa Webber, ministerrådgivare, Sveriges ständiga representation i EU.

Ämnen, som ömsesidigt erkännande och behovet av nära samarbete mellan medlemsstaterna i brottsutredningar, är mycket relevanta för ministern. Den europeiska utredningsordern betraktas som ett viktigt mervärde för EU-medborgarna.

Man tog rent allmänt upp behovet av öppenhet i gränsöverskridande samarbete, vilket är en viktig värdering inom den svenska grundlagsordningen.

Delegationsmedlemmarna tog upp frågor som polissamarbete, brottsoffers rättigheter, gränsöverskridande brottslighet, särskilt människohandel och vikten av ett bra genomförande av denna EU-lagstiftning, behovet av att ta itu med cyberbrott på ett lämpligt sätt och den brådskande nödvändigheten att skydda barn på internet.

Fredagen den 3 maj 2013

Besök på Internationella åklagarkammaren, i närvaro av Lars Werkström, generaldirektör för rättsliga frågor, Sara Lindqvist, förste riksåklagare, Marie Lind Thomsen, förste riksåklagare, Anna-Carin Svensson, generaldirektör för internationella frågor, justitiedepartementet, Marie Skåninger, direktör, avdelningen för brottmål och internationellt rättsligt samarbete, justitiedepartementet, Sonja Ahlgren, tillförordnad direktör, avdelningen för brottmål och internationellt rättsligt samarbete, justitiedepartementet, Tomas Färndahl, tillförordnad direktör, avdelningen för polisfrågor, justitiedepartementet och Åsa Webber, ministerrådgivare, Sveriges ständiga representation i EU.

Under presentationerna fick delegationsmedlemmarna ta del av en rad specifika och detaljerade gränsöverskridande brottmål (människohandel för sexuellt utnyttjande, återvinning av tillgångar och krigsförbrytelser).

Användningen av gemensamma utredningsgrupper diskuterades och problem som behovet av att alla handlingar ska översättas på en försvarsadvokats begäran uppgavs vara en problematisk fråga av kostnadseffektivitetsskäl. Myndigheterna betonade betydelsen av en tillräcklig finansiering för Eurojust för att man bl.a. ska kunna bidra till resekostnaderna för medlemmarna i de gemensamma utredningsgrupperna när de ska delta i regelbundna gemensamma sammanträden. Dessa sammanträden är mycket viktiga för att samarbetet ska fungera på ett smidigt sätt.

Den europeiska arresteringsordern har bekräftats vara ett verkningsfullt instrument, enligt de som uttalade sig, under förutsättning att man tar hänsyn till proportionalitetstestet när man använder ordern. Den europeiska utredningsordern och den europeiska skyddsordern betraktas som användbara nya instrument.

Kl. 11.00: besök hos Rikskriminalpolisen

Vissa praktiska aspekter av rikskriminalpolisens arbete presenterades av Maria Bredberg-Pettersson, tillförordnad rikspolischef, Lena Bergenstråle, polisintendent, avdelningschef, avdelningen för internationellt strategiskt polissamarbete, avdelningen för polisfrågor, Rikspolisstyrelsen, Niclas Carlsson, polisintendent, Rikskriminalpolisens sekretariat, Anna-Carin Svensson, generaldirektör för internationella frågor, justitiedepartementet, Tomas Färndahl, tillförordnad direktör, avdelningen för polisfrågor, justitiedepartementet, Helena Garne, tillförordnad direktör, avdelningen för EU-frågor, justitiedepartementet och Åsa Webber, ministerrådgivare, Sveriges ständiga representation i EU.

Informell lunch med ledamöter av Sveriges riksdag som värdar

I delegationen från Sveriges riksdag ingick följande personer: Morgan Johansson, (S, S&D), ordförande, justitieutskottet, Johan Linander, (C, ALDE), vice ordförande, justitieutskottet, Eva-Lena Jansson, (S, S&D), ledamot av socialförsäkringsutskottet, Emma Henriksson, (KD, EPP), ledamot av socialförsäkringsutskottet, Karl Sigfrid, (M, EPP), ledamot av konstitutionsutskottet, Sedat Dogru, (M, EPP), ledamot av konstitutionsutskottet, Ulf Holm, (MP, Greens/EFA), andre vice talman, ledamot av EU-nämnden, Pyy Niemi, (S, S&D), ledamot av EU-nämnden, Kari Hasselberg, chef för socialförsäkringsutskottets sekretariat, Abigail Choate, chef för EU-samordningens sekretariat.

Presskonferens i Sveriges riksdags lokaler

Avslutande kommentarer av delegationschefen och de svenska värdmyndigheterna.

Delegationsvistelsen avslutades kl. 15.30.

BILAGA I: SLUTGILTIGT PROGRAM FÖR DELEGATIONEN

Torsdagen den 2 maj 2013

Föreslagna flyg från Bryssel till Stockholm:

SN2303 S 02MAY 3 BRUBMA – 9.00–11.15

- 12.00 Ankomst och transfer till Ulriksdals wärdshus¹
- 12.30-14.00 **Lunch med Tobias Billström, minister med ansvar för migration och asylpolitik, som värd**
- 14.00-14.30 *Transfer till Migrationsverket²*
- 14.30-17.00 **Besök på Migrationsverket**
- Besök på en ansökningsenhet för asylsökande
 - Besök på en asylprövningsenhet
 - En presentation av Migrationsverkets olika uppgifter med särskild inriktning på ensamkommande minderåriga som ansöker om asyl, följt av en frågestund
- 17.00 Transfer till Solna stadshus³
- 17.30-18.30 **Sammanträde med Lars Rådén, ordförande i Solna kommunfullmäktige angående deras arbete med ensamkommande barn**
- 18:30-19.00 *Transfer till justitiedepartementet⁴*
- 19.00 **Middag med justitieminister Beatrice Ask som värd**
- 21.00 *Transfer till hotellet⁵*

¹ Plats: Ulriksdals wärdshus, Ulriksdals slottspark, Solna

² Plats: Migrationsverket, Pyramidvägen 2A, Solna

³ Plats: Solna Stadshus, Centralvägen 6, Solna

⁴ Plats: Justitiedepartementet, Rosenbad

⁵ Clarion Hotel Sign, Östra Järnvägsgatan 35 10126 Stockholm, T. Telefon: +46 (0)8 676 98 00, Fax: +46 (0)8 676 98 99, cl.sign@choice.se

Fredagen den 3 maj 2013

- 8.20 *Möte i hotellobbyn och transfer till Internationella åklagarkammaren¹*
- 08.45-10.45 **Besök på Internationella åklagarkammaren**
En åklagares syn på hur man framgångsrikt utreder allvarliga gränsöverskridande brott.
- 10.45-11.00 *Transfer till rikskriminalpolisen²*
- 11.00-12.30 **Besök hos rikskriminalpolisen**
Internationellt polissamarbete i praktiken
- 12.30-13.00 *Transfer till Sveriges riksdag³*
- 13.00-14.30 **Lunch med Sveriges riksdag som värd**
- 14.30-15.30 **Presskonferens och avslutande kommentarer**

Enskild hemresa den 3 maj

Föreslagna flyg från Stockholm till Bryssel:

SN2308 S 03MAY 5 BMABRU – 20.05–22.20

¹ *Plats: Internationella åklagarkammaren, Hantverkargatan 25 A*

² *Plats: Rikskriminalpolisen, Agnegatan [en kort promenad från åklagarkammaren]*

³ *Plats: Sveriges riksdag, Riksgatan 1*

BILAGA II: DELTAGARLISTA

Ledamöter

Nathalie GRIESBECK (ALDE, FR) – delegationschef
Anna HEDH (S&D – SV)
Timothy KIRKHOPE (ECR , UK)
Kyriacos TRIANTAPHYLLIDES (GUE/NGL, CY)
Anna Maria CORAZZA BILDT (EPP, SV)
Cecilia WIKSTRÖM (ALDE, SV) (*medföljande ledamot*)

Personal från de politiska grupperna

Andris PETERSONS, EPP
Shane MURPHY, S&D
Valérie GLATIGNY, ALDE
Caroline Frances HEALY, ECR

Personal från GD IPOL

Patricia VAN DE PEER, handläggare
Maria LAZAROVA, utskottsassistent

Tolkar (SV–EN–FR)

Nayrouz HAMZAOUI (gruppledare)
Gerd MATTSSON
Anna HERBERT DE LA PORTBARRE
Daniel PASHLEY

EUROPAPARLAMENTETS INFORMATIONSKONTOR I SVERIGE

Therese DOMISCH – Medietjänsten